

УДК 614.272:615.233

Л. В. ЯКОВЛЄВА, А. В. ПЕРЕДЕРІЙ

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків***ДОСТУПНІСТЬ АНТИГІСТАМІННИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПАЦІЄНТІВ У 2013-2014 РОКАХ**

Проблема алергічних хвороб є однією з важливих медико-соціальних проблем сучасності, значення якої за прогнозами ВООЗ буде зростати в наступні роки. У роботі проаналізовано український фармацевтичний ринок антигістамінних препаратів та визначена їх доступність для українських пацієнтів у 2012-2014 роках за показником адекватності платоспроможності та коефіцієнтом доступності. Виявлено, що на даний момент в Україні представлено 14 МНН АГЗ, на підставі яких на ринку пропонується 164 ТН препаратів. Коефіцієнти доступності засвідчили, що у досліджуваному періоді ціни на АГЗ зростали значно швидше, ніж заробітна плата українців. За цих умов доступність АГЗ за показником Ca.s забезпечена широким асортиментом вітчизняних генеричних АГЗ з низькою ціною.

Ключові слова: антигістамінні засоби, асортимент, доступність.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Висока поширеність алергічних захворювань продовжує неухильно зростати та є однією з основних причин занепокоєння фахівців громадської охорони здоров'я в усьому світі, а також предметом вивчення в різних регіональних і міжнародних епідеміологічних, імунологічних і клінічних дослідженнях [3].

Проблема алергічних хвороб є однією з важливих медико-соціальних проблем сучасності, значення якої, за прогнозами ВООЗ, буде зростати в наступні роки. Алергічні захворювання завдають значних страждань пацієнтам, негативно впливають на навчання, професійну діяльність, призводять до втрати працездатності та істотного зниження якості життя, незалежно від віку хворого [7, 8].

Сучасна фармакологія використовує досить широкий спектр лікарських засобів, що дозволяють контролювати алергічний процес. Антигістамінні засоби (АГЗ) займають серед них важливе місце, бо широко і ефективно використовуються для лікування різних алергічних захворювань. Їх місце в практичній алергології визначається, насамперед, тим, що гістамін є найголовнішим і обов'язковим медіатором, що опосередковує всі клінічні прояви алергічних захворювань, таких як алергічний риніт, кон'юнктивіт, бронхіальна астма, кропив'янка, атопічний дерматит та ін. [1, 4, 5].

У зв'язку з тим, що у 2008 році почалася міжнародна економічна криза, яка продовжується до цих пір, в тому числі і в нашій країні, систематично зростають ціни, не тільки на товари першої необхідності, але і на лікарські засоби (ЛЗ), що продовжується до сьогоднішнього дня. Зарплати українців протягом досліджуваного періоду залишаються практично на рівні 2012 року [9]. Усі вище наведені обставини обумовлюють актуальність проведення аналізу доступності АГЗ для українських пацієнтів, щоб зрозуміти наскільки заробітна плата не відповідає високому зростанню цін на препарати.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Сьогодні алергія є проблемою охорони здоров'я пандемічних масштабів, на яку лише в Європі страждає понад 150 млн осіб. На сьогодні вже надруковано багато статей на цю тему. Наприклад, стаття «Потребительский выбор антигистаминных лекарственных средств» Мнушко З.Н., 2000 р. у журналі «Провизор» або «Сучасні протиалергічні препарати: клініко-фармакологічні та фармакоекономічні особливості» Зайченко А.В., Яковлевої Л.В., 2012 р. у журналі «Український медичний часопис», у якій наведено аналіз фармацевтичного ринку АГЗ за 2011 рік та об'єми їх споживання [2]. Але за останні 3 роки не було знайдено жодної статті, яка б відображала доступність цих препаратів

для українського населення або інші клініко-економічні характеристики АГЗ.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Як показано вище, поширення алергічних захворювань зростає в усьому світі і в Україні. У зв'язку з цим та з погляду на зниження економічної ефективності існуючих підприємств та установ в Україні, актуальним є аналіз доступності антигістамінних засобів для українських пацієнтів.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

У зв'язку з тим, що в даний час в Україні, темпи росту цін значно вищі за темпи росту заробітної плати, метою даного дослідження став аналіз доступності АГЗ для українських пацієнтів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аналіз асортименту АГЗ на фармацевтичному ринку України проводили за період 2012-2014 рр за даними інформаційно-пошукової системи «Моріон». Ціни на досліджувані препарати визначали за даними інформаційно-пошукової системи «Моріон» за досліджуваний період. Для визначення доступності ЛЗ для пацієнтів було розраховано показник адекватності платоспроможності (Ca.s.) у 2013-2014р.р. і коефіцієнт доступності (D) ЛЗ у 2012-2014 роках [6, 10].

$$Ca.s = \frac{\bar{P}}{W_{a.w}} \times 100\%, \quad (I),$$

де \bar{P} – вартість курсу лікування ЛЗ (середній курс лікування АГЗ 1 тиждень);

$W_{a.w}$ – середня заробітна плата за певний рік досліджуваного періоду [9].

Показник визначає процент середньої заробітної плати, який необхідно витратити на курс лікування конкретним ЛЗ. Чим менше значення Ca.s., тим вища доступність препарату для пацієнтів. Препарати з Ca.s. $\geq 15\%$ – мають низьку доступність, Ca.s. $< 15\%$ – доступні для пацієнтів. Коефіцієнт доступності АГЗ розраховували за формулою (II):

$$D = \frac{I_x * Z_{min}}{I_s * V_k}, \quad (II),$$

де Z_{min} – мінімальна заробітна плата в країні;

V_k – прожитковий мінімум;

I_x – індекс зміни середньої заробітної плати ($I_x = Z_n / Z_{n-1}$, Z_n – заробітна плата за досліджуваний рік, Z_{n-1} – заробітна плата за попередній рік);

I_s – зведений індекс ціни на ЛЗ за цей же період часу ($I_s = C_n / C_{n-1}$, C_n – середня ціна ЛП за досліджуваний рік, C_{n-1} – середня ціна ЛП за попередній рік).

Коефіцієнт показує співвідношення між темпом росту мінімальної заробітної плати і темпом росту прожиткового мінімуму з урахуванням зведеного індексу цін на ЛЗ. Якщо коефіцієнт $D \geq 1$, то це є задовільним для забезпечення доступності препарату для населення, бо це означає, що мінімальна заробітна плата зростає з однаковою швидкістю або більш інтенсивно у порівнянні зі збільшенням ціни на препарат. Коефіцієнт D визначали відповідно за 2012-2013 р.р. та за 2013-2014 р.р. Також був розрахований показник $DD = D_n - D_{n-1}$, який показує динаміку доступності препаратів за досліджуваний період; його від'ємне значення свідчить про зниження, а позитивне – про підвищення доступності ЛЗ.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Аналіз фармацевтичного ринку АГЗ в Україні за 2014 рік показав, що згідно з Державним реєстром ЛЗ на даний момент в Україні представлено 14 МНН АГЗ, на підставі яких на ринку пропонується 164 препарати за ТН. Результати аналізу ринку препаратів групи АГЗ представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

УКРАЇНСЬКИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ РИНОК АГЗ (ЗА 2014 Р)

№	МНН	Кількість ТН	Співвідношення вітчизняних/зарубіжних ЛЗ	Діапазон цін у гривнях
1	Дезлоратадин	26	12/14	21,02 – 212,42
2	Диментиден	1	0/1	82,27
3	Дифенгідрамін	13	13/0	1,65 – 11,09
4	Кетотифен	9	8/1	2,24 – 15,99
5	Клемастин	2	0/2	47,93 – 51,21
6	Левоцетиризин	24	0/24	18,09 – 173,45
7	Лоратадин	34	21/13	2,3 – 97,19
8	Мебгідролін	9	9/0	2,48 – 12,09
9	Сехіфенадин	1	0/1	102,48
10	Фексофенадин	14	1/13	24,53 – 271,43
11	Хіфенадін	2	0/2	41,34 – 60,25
12	Хлоропірамін	7	5/2	8,02 – 62,26
13	Цетиризин	21	1/20	11,92 – 77,85
14	Ципрогептадин	1	0/1	58,68
ВСЬОГО		164	70/94	1,65 – 271,43

З приведених АГЗ насправді дуже мало оригінальних ЛЗ, які є більш коштовними, наприклад, оригінальним препаратом лоратадину є Кларитин, дезлоратадину – Еріус, левоцетири-

зину – Ксізал, кетотифену – Задітен, фексофенадину – Телфаст, цетиризину – Зіртек. Тому фармацевтичний ринок України забезпечен широким асортиментом вітчизняних генеричних АГЗ з низькою ціною.

Наведені дані свідчать про те, що АГЗ на фармацевтичному ринку України представлені в широкому діапазоні цін і в асортименті за ТН. Тобто, на даний момент фармацевтичний ринок дає реальну можливість використання АГЗ в широкій клінічній практиці.

Ціни на препарати в досліджуваному періоді варіювали в досить широкому діапазоні: 1,65 – 271,43 грн., що дає можливість вибору ЛЗ з урахуванням його ефективності та вартості.

У зв'язку з тим, що такий препарат, як Акрівастин не був представлений на фармацевтичному ринку України у 2014 році, він відсутній у таблиці 1, але є у таблиці 2, бо доступність розраховували починаючи з 2012 року, коли він був присутній на ринку.

Розрахунок показника Ca.s протягом 2-х років 2013 та 2014 (табл. 2) показав, що всі представлені на фармацевтичному ринку АГЗ протягом двох років, мали високу та середню доступність для українських пацієнтів. Інтервал показника адекватності платоспроможності (табл.2) показав, що тиждень лікування досліджуваними препаратами коштував пацієнту у 2013 р від 0.06% (Кетотифен, Лекхім ПАТ (Україна, Київ), табл. 0,01 г №30) до 6.37% (Зодак®,

Zentiva(Чехія), сироп 5 мг/5 мл фл. 100 мл) середньомісячної заробітної плати, а у 2014 році – від 0.03% (Лоратадин, Стома АО (Україна, Харків), табл. 10 мг, №20) до 6.73% (Еріус®, Bayer Швейцарія), сироп 0,5 мг/мл фл. 60 мл).

Навіть оригінальні ЛЗ: ЕРІУС® (Швейцарія), сироп 0,5 мг/мл, фл. 60 мл, ТЕЛФАСТ (Франція), таблетки 180 мг №10 і таблетки 30 мг №10, не зважаючи на те, що вони були найменш доступними для хворих у 2014 та у 2013 роках (витрати на них складали відповідно 5,23 та 6.73 % середньомісячної заробітної плати),що вкладається у межу доступності за показником Ca.s. (до 15%), більш наглядно це видно на рис. 1.

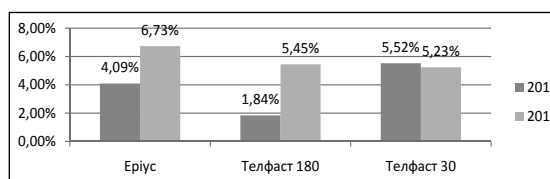

Рис. 1. Динаміка показників адекватності платоспроможності оригінальних АГЗ

Згідно з результатами розрахунку коефіцієнтів доступності (D) (табл.2) досліджуваних ЛЗ, коефіцієнт доступності нижче одиниці у 2013/12 роках мали 51 ЛЗ, а у 2014/13 роках – уже 110 ЛЗ, що свідчить про різке зростання цін на препарати на відміну від значно меншого темпу зростання заробітної плати в Україні у 2014 році.

Таблиця 2

ПОКАЗНИКИ АДЕКВАТНОСТІ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА КОЕФІЦІЄНТИ ДОСТУПНОСТІ

№ п/п	ТН ЛП	Ca.s. за 2013 рік, %	Ca.s. за 2014 рік, %	D за 2013/2012 рр	D за 2014/2013 рр	DD
1	2	3	4	5	6	7
1	Клемастін					
1.1	Тавегіл, таблетки	0,56	0,96	0,93	0,57	-0,36
1.2	Тавегіл, р-н д/ін	2,8	4,12	0,97	0,68	-0,29
2	Диметинден					
2.1	Феністил, краплі	2,86	4,73	0,97	0,6	-0,37
3	Хлоропірамін					
3.1	Супрастин, р-н д/ін	3,45	5	1,09	0,69	-0,4
3.2	Супрастин, таблетки	1	1,39	1,1	0,72	-0,38
3.3	Супростілін, таблетки №10	-	0,48	-	-	-
3.4	Супростілін, таблетки №20	0,35	0,45	0,56	0,77	0,21
3.5	Хлоропірамінуг/х, р-н д/ін №10	-	0,45	-	-	-
3.6	Хлоропірамінуг/х, р-н д/ін №5	0,58	0,73	0,99	0,8	-0,19
3.7	Антигістин, р-н д/ін	-	3,3	-	-	-
4	Цетиризин					
4.1	Амертил® таблетки №20	0,41	0,47	1,08	0,88	-0,2
4.2	Амертил® таблетки №7	0,52	0,59	0,98	0,88	-0,1
4.3	Аналергін® таблетки №30	0,31	0,37	0,99	0,84	-0,15
4.4	Аналергін® таблетки №7	0,5	0,67	1,01	0,75	-0,26

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
4.5	Зіртек® каплі 10 мл	2,56	-	1,24	-	-1,24
4.6	Зодак®каплі 20 мл	2,03	2,26	1,05	0,89	-0,16
4.7	Зодак®сироп	6,37	3,45	1,06	0,92	-0,14
4.8	Зодак таблетки №10	0,49	0,54	1,06	0,9	-0,16
4.9	Зодак таблетки №30	0,34	0,39	1,05	0,87	-0,18
4.10	Ролінозкаплі 10 мл	1,91	2,1	-	0,9	0,9
4.11	Роліноз таблетки №20	0,47	0,58	-	0,8	0,8
4.12	Цетиризин, розчин	1,23	1,17	1	1,05	0,05
4.13	Цетиризин таблетки №20	0,56	0,65	0,87	0,86	-0,01
4.14	Цетиризин таблетки №7	0,59	0,55	0,92	1,08	0,16
4.15	Цетиризин-Астрафарм таблетки №20	0,22	0,25	0,83	0,87	0,04
4.16	Цетиризин-Нортон таблетки №10	0,58	0,23	1,3	0,99	-0,31
4.17	Цетрин, сироп	1,64	1,36	1	1,2	0,2
4.18	Цетрин таблетки №20	0,3	0,38	0,93	0,8	-0,13
4.19	Цетрин таблетки №30	0,26	0,59	-	0,67	0,67
4.20	Алертек таблетки №20	-	0,73	-	-	-
4.21	Алертек таблетки №7	-	0,78	-	-	-
4.22	Цетрінал №10	-	0,57	-	-	-
5	Левоецетиризин					
5.1	L-цет сироп 60 мл		1,71			
5.2	L-цет сироп 100 мл	1,06	1,21	0,97	0,87	-0,1
5.3	L-цет таблетки №10	0,39	0,38	0,92	1,03	0,11
5.4	L-цет таблетки №30	0,31	0,35	0,98	0,91	-0,07
5.5	L-цет таблетки №100	-	0,35	-	-	-
5.6	Алерзин краплі 20 мл	2,01	2,9	1,07	0,69	-0,38
5.7	Алерзин таблетки №14	0,63	0,94	1,07	0,66	-0,41
5.8	Алерзин таблетки №20	0,73	0,74	-	0,97	0,97
5.9	Алерзин таблетки №7	0,69	1,07	1,08	0,64	-0,44
5.10	Алерон НЕО таблетки №28	0,47	0,56	-	0,84	0,84
5.11	Алерон НЕО таблетки №30	0,3	0,45	-	0,67	0,67
5.12	Алерон НЕО таблетки №7	0,68	0,83	-	0,82	0,82
5.13	Алерон таблетки №10	0,47	0,6	1,07	0,79	-0,28
5.14	Алерон таблетки №30	0,33	0,42	1,05	0,77	-0,28
5.15	Гленцет таблетки №10	0,33	0,35	-	0,34	0,34
5.16	Гленцет таблетки №30	0,33	0,43	-	0,75	0,75
5.17	Зенаро таблетки №28	0,31	0,31	0,96	1	0,04
5.18	Зілола таблетки №28	0,46	0,7	1,05	0,66	-0,39
5.19	Зілола таблетки №7	0,64	0,98	0,82	0,65	-0,17
5.20	Ксізал таблетки №10	1,3	2,53	0,99	0,73	-0,26
5.21	Цетрилев таблетки №10	0,41	0,45	1,04	0,92	-0,12
5.22	Цетрилев таблетки №30	0,3	0,35	1,04	0,86	-0,18
5.23	ЗодакАктив таблетки №28	-	0,33	-	-	-
5.24	ЗодакАктив таблетки №7	-	0,13	-	-	-
6	Лоратадин					
6.1	Лоратадин таблетки №10	0,16	-	-	-	-
6.2	Агістамтаблетки №12	0,14	0,35		0,75	0,75
6.3	Агістамтаблетки №6	0,12	0,18	1,48	0,7	-0,78
6.4	Алерик таблетки №7	0,32	0,52	0,96	0,61	-0,35
6.5	Кларитин сироп 120 мл	2,09	2,79	0,99	0,75	-0,24
6.6	Кларитин сироп 60 мл	3	4,22	1,06	0,71	-0,35
6.7	Кларитин таблетки №10	1,1	1,57	1,09	0,7	-0,39
6.8	Кларитин таблетки №7	1,46	1,88	1,08	0,68	-0,4
6.9	Лорано ОДТ таблетки №20	0,51	0,75	0,94	0,68	-0,26
6.10	Лорано ОДТ таблетки №7	0,55	0,93	1	0,59	-0,41

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
6.11	Лорано таблетки №20	0,4	0,57	0,97	0,72	-0,25
6.12	Лорано таблетки №7	0,5	0,67	1,03	0,73	-0,3
6.13	Лоратадин-Артеріум таблетки №10	0,13	0,13	1,16	0,97	-0,19
6.14	Лоратадин-Астрафарм таблетки №10	0,09	0,09	1,07	1,02	-0,05
6.15	Лоратадин сироп 90 мл	0,45	0,45	0,89	1,02	0,13
6.16	Лоратадин-Лекхім таблетки №10	0,1	0,1	1,09	0,93	-0,16
6.17	Лоратадин-Лекхім таблетки №20	0,1	0,1	1,06	0,92	-0,14
6.18	Лоратадин-Фармак таблетки №10	0,11	0,11	1,06	1,01	-0,05
6.19	Лоратадин-Фармак таблетки №20	0,1	0,11	1,09	0,97	-0,12
6.20	Лоратадин сироп 100 мл	0,61	0,62	0,95	0,98	0,03
6.21	Лоратадин-Дарниця таблетки №10	0,12	0,14	1,19	0,8	-0,39
6.22	Лоратадин-Здоров'я сироп 100 мл	0,6	0,7	1	0,86	-0,14
6.23	Лоратадин-Здоров'я таблетки № 10	0,13	0,14	0,97	0,94	-0,03
6.24	Лоратадин-Здоров'я таблетки № 20	-	0,12	-	-	-
6.25	Лоратадин-ЧЗ таблетки №10	0,08	0,05	1,55	1,72	0,17
6.26	Лоратадин-ЧЗ таблетки №20	-	0,1	-	-	-
6.27	Лоратадин-Нортон таблетки №10	0,25	0,1	2,86	1,42	-1,44
6.28	Лоратадин-Стома таблетки №10	0,08	0,08	1,29	-	-1,29
6.29	Лоратадин-Стома таблетки №20	-	0,03	-	0,95	0,95
6.30	Лорідін-Рапід таблетки №10	0,3	0,19	1,52	1,57	0,05
6.31	Лорізан сироп 100 мл	0,53	0,59	1,02	0,9	-0,12
6.32	Лорізан таблетки №10	0,27	0,29	1	0,97	-0,03
6.33	Лорфаст таблетки №10	0,35	0,35	1,29	1	-0,29
6.34	Еролін таблетки №10	0,9	1,7	-	1,06	1,06
7	Мєбгїдролїн					
7.1	Дїазолїн д/дїтей порошок 9 гр	0,26	0,3	0,99	0,84	-0,15
7.2	Дїазолїн-Дарниця таблетки №10	0,14	0,17	1,15	0,82	-0,33
7.3	Дїазолїн драже 0,05 №10	0,29	0,32	1,05	0,9	-0,15
7.4	Дїазолїн драже 0,05 №20	0,27	0,29	1,04	0,9	-0,14
7.5	Дїазолїн драже 0,1 №10	0,3	0,33	0,99	0,92	-0,07
7.6	Дїазолїн драже 0,1 №20	0,29	0,33	1,07	0,89	-0,18
7.7	Дїазолїн таблетки 0,05 №10	0,15	0,15	1,08	1,03	-0,05
7.8	Дїазолїн таблетки 0,1 №10	0,15	0,15	1,12	0,99	-0,13
7.9	Дїазолїн таблетки 0,1 №20	0,34	0,37	0,92	0,93	0,01
8	Кетотїфєн					
8.1	Кетотїфєн ВФЗ таблетки №30	0,09	0,09	-	0,99	0,99
8.2	Кетотїфєн Софарма таблетки №30	0,15	0,19	1,02	0,82	-0,2
8.3	Кетотїфєн сироп 50 мл	0,4	0,46	0,92	0,87	-0,05
8.4	Кетотїфєн сироп 100 мл	0,3	0,7	0,9	0,84	-0,06
8.5	Кетотїфєн -Здоров'я таблетки №30	0,06	0,06	0,98	0,87	-0,11
8.6	Кетотїфєн Лєкхім таблетки №10	0,06	0,06	1	0,88	-0,12
8.7	Кетотїфєн Лєкхім таблетки №30	0,08	0,09	0,94	0,82	-0,12
8.8	Кетотїфєн-Б таблетки №20	0,06	0,07	1,05	1,08	0,03
9	Акрївастин					
9.1	Сємпрекскапсули №24	1,2	-	1,1	-	-1,1
10	Фєксофєнадин					
10.1	Алєрго 120 мг таблетки №10	0,41	-	0,82	-	-0,82
10.2	Алєрго180 мг таблетки №10	0,8	0,68	-	1,18	1,18
10.3	Алтїва 180 мг таблетки №10	0,98	1,14	1	0,87	-0,13
10.4	Алфаст 120 мг таблетки №10	0,45	0,49	0,95	-	-0,95

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
10.5	Алфаст 180 мг таблетки №10	0,6	-	0,99	0,9	-0,09
10.6	Телфаст 120 мг таблетки №10	1,62	-	1,04	-	-1,04
10.7	Телфаст 180 мг таблетки №10	1,83	5,45	1,34	0,33	-1,01
10.8	Телфаст 30 мг таблетки №10	5,52	5,23	1,03	1,06	0,03
10.9	Тігофаст-120 таблетки №10	0,6	0,46	1,08	1,29	0,21
10.10	Тігофаст-120 таблетки №30	0,46	0,45	1,1	1,02	-0,08
10.11	Тігофаст-180 таблетки №10	0,8	0,75	1,1	1,07	-0,03
10.12	Тігофаст-180 таблетки №30	0,66	0,64	1,09	1,04	-0,05
10.13	Фексофаст 120 таблетки №30	0,5	0,64	1,05	0,79	-0,26
10.14	Фексофаст 180 таблетки №30	0,73	0,87	1,04	0,84	-0,2
10.15	Фексофен-Сановель 120 мг табл № 20	-	1,32	-	-	-
10.16	Фексофен-Сановель 180 мг табл № 10	-	1,91	-	-	-
10.17	Фексофен-Сановель 180 мг табл № 20	-	1,66	-	-	-
11	Дезлоратадин					
11.1	Алергомакс сироп 100 мл	0,65	0,81	-	0,8	0,8
11.2	Алергомакс сироп 50 мл	1,16	1,52	1,06	0,76	-0,3
11.3	Алергомакс таблетки №10	0,46	0,49	0,85	0,96	0,11
11.4	Алернова таблетки №10	-	0,97	-	-	-
11.5	Алерсисрозчин 60 мл	-	2,4	-	-	-
11.6	Алерсис таблетки №10	-	0,72	-	-	-
11.7	Алерго-НОРМ таблетки №10	-	0,42	-	-	-
11.8	Алергостоп таблетки №10	0,46	0,39	0,98	1,16	0,18
11.9	Алергостоп таблетки №20	0,42	0,28	0,98	1,48	0,5
11.10	ДС-ЛОП таблетки №30	0,52	0,64	1,04	0,8	-0,24
11.11	Лоратек таблетки №10	0,31	-	0,8	-	-0,8
11.12	Лордес сироп 150 мл	1,27	1,88	0,89	0,68	-0,21
11.13	Лордес таблетки №20	0,54	0,77	0,9	0,7	-0,2
11.14	Лордес таблетки №30	0,37	-	-	-	-
11.15	Трексил НЕО таблетки №10	0,52	0,59	-	0,9	0,9
11.16	Фрибрис сироп 100 мл	1,34	1,2	0,96	1,1	0,14
11.17	Фрибрис таблетки №10	0,88	0,94	1,07	0,93	-0,14
11.18	Едем сироп 100 мл	0,88	1,07	1,07	0,83	-0,24
11.19	Едем сироп 60 мл	1,52	1,86	1,06	0,82	-0,24
11.20	Едем таблетки №10	0,48	0,49	1,07	0,97	-0,1
11.20	Едем таблетки №30	0,37	0,39	1,05	0,95	-0,1
11.21	Ерідез таблетки №10	0,75	1,02	1,22	1,63	0,41
11.22	Еріус сироп 120 мл	3,15	4,55	1,05	0,69	-0,36
11.23	Еріус сироп 60 мл	4,1	6,73	1,07	0,6	-0,47
11.24	Еріус таблетки №10	1,58	2,52	0,92	0,62	-0,3
11.25	Еріус таблетки №30	1,41	1,42	1,05	0,98	-0,07
11.26	Еріус таблетки №7	2,26	3,42	-	0,66	0,66
12	Хіфенадин					
12.1	Фенкарол таблетки 10 мг №20	0,24	0,42	1,05	0,57	-0,48
12.2	Фенкарол таблетки 25 мг №20	0,33	0,6	1,05	0,54	-0,51
13	Сехіфенадин					
13.1	Гістафен таблетки №20	0,65	1,03	1,05	0,62	-0,43
14	Дифенгідрамін					
14.1	Димедрол, Артеріумр-н д/ін №10	0,72	0,97	0,96	0,77	-0,18
14.2	Димедрол, Артеріум, р-н д/ін №10	-	0,87	-	-	-
14.3	Димедрол, Артеріум табл. 0,05 г, №10	0,33	0,093	0,72	0,75	0,026
14.4	Димедрол, Біостимулятор, р-н д/ін №10	0,15	0,77	0,84	0,99	0,14
14.5	Димедрол, Біофарма, р-н д/ін №10	0,82	1,12	1,06	0,77	-0,29
14.6	Димедрол, Здоров'я, р-н д/ін №10	0,67	0,98	0,9	0,72	-0,18
14.7	Димедрол, Здоров'я, р-н д/ін №10	-	0,87	-	-	-

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
14.8	Димедрол, КВЗ табл. 0,1 г, №10	0,035	0,04	0,95	0,94	-0,02
14.9	Димедрол, КВЗ табл. 0,1 г, №10	0,033	0,024	0,67	1,42	0,75
14.10	Димедрол, ЛуганськийХФЗ, табл. 50 мг, №10	0,025	0,05	0,7	1,03	0,32
14.11	Димедрол, ЛуганськийХФЗ, табл. 50 мг, №10	0,035	0,03	0,93	1,05	0,12
14.12	Димедрол-Дарниця, р-н д/ін №10	0,77	1,18	0,94	0,68	-0,26
14.13	Димедрол-Дарниця, табл. 50 мг, №10	0,06	0,08	0,94	0,76	-0,18
15	Ципрогептадин					
15.1	Перитол, таблетки 4 мг №20	-	1,89	-	-	-

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

1. Аналіз фармацевтичного ринку АГЗ в Україні показав, що згідно з Державним реєстром ЛЗ на даний момент в Україні представлено 14 МНН антигістамінних препаратів, на підставі яких на ринку пропонується 164 ТН препаратів. Найбільша кількість ТН представлена на основі Лоратадину - 34. Антигістамінні засоби представлені в широкому діапазоні цін: 1,65–271,43 грн., що дає можливість вибору ЛЗ з урахуванням їх ефективності та вартості.

2. Розрахунок та аналіз показників адекватності платоспроможності показав, що всі препарати для лікування алергічних захворювань, що представлені на фармацевтичному ринку України, є доступними для пацієнтів при тижні лікування. Коефіцієнти доступності засвідчили, що у досліджуваному періоді 2012-2014 р.р. ціни на АГЗ зростали значно швидше, ніж заробітна плата українців. За цих умов доступність АГЗ за показником Ca.s забезпечена широким асортиментом вітчизняних генеричних АГЗ з низькою ціною.

3. Надалі необхідно систематично проводити аналогічні дослідження, щоб було зрозуміло усім, наскільки заробітна плата українців не відповідає темпам зростання цін на лікарські засоби.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Малахов А. Б. Антигістамінні препарати та їх місце в терапії алергічних захворювань / А. Б. Малахов, І. К. Волков, М. А. Малахова-Капаназе // Довідник поліклінічного лікаря. – 2007. – Т. 5, № 1. – С. 19-23.
2. Зайченко А. В. Сучасні протиалергічні препарати: клініко-фармакологічні та фар-

макоекономічні особливості // А. В. Зайченко, Л. В. Яковлева, Т. О. Брюханова // Український медичний часопис. – 2012. – № 6. Режим доступу: <http://www.umj.com.ua/article/47941/suchasni-protialergichni-preparati-kliniko-farmakologichni-ta-farmakoeconomichni-osoblivosti>

3. Колесник М. Актуальные вопросы выявления и лечения аллергических заболеваний / М. Колесник. – К. : Морион, № 2 (100) – III/IV - 2014
4. Компендиум 2014 – лекарственные препараты: справочник в 2 т./ Под ред. В. Н. Коваленко, А. П. Викторова. – К.: Морион, – 2014. – 2270 с.
5. Машковский М. Д. Лекарственные средства : Пособие для врачей. Справочник / М. Д. Машковский. — М. : Новая Волна, 2005. – 1164 с.
6. Мнушко З.Н. Фармакоэкономическая оценка гипополидемических лекарственных препаратов / З.Н. Мнушко, С.Б. Труфан // Провизор. – 2002. - №21. Режим доступа: http://www.provisor.com.ua/archive/2002/N21/art_18.php
7. Пухлик Б.М. Аллергия — проблема не только аллергологов / Б. М. Пухлик // Запорож. мед. журн. – 2011. – № 13 (2). – С. 108–110.
8. Пухлик Б. М. Розповсюдження алергічних захворювань (аналіз літературних та власних даних) / Б. М. Пухлик, О. Б. Бондарчук, І. В. Корицька // Укр. Пульмонолог. Журнал. – 1995. – С.11-15
9. Укрстат. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Яковлева Л.В. Фармакоэкономика: учеб. пособие / Л. В. Яковлева, Н. В. Бездетко, О. А. Герасимова [и др.]. под ред. проф. Л. В. Яковлевой. – Х.: Изд-во НФаУ, 2009. – 158 с.

УДК 614.272:615.233

Л. В. Яковлева, А. В. Передерий

**ДОСТУПНОСТЬ АНТИГИСТАМИННЫХ СРЕДСТВ
ДЛЯ УКРАИНСКИХ ПАЦИЕНТОВ В 2013-2014 ГОДАХ**

Проблема аллергических болезней является одной из важных медико-социальных проблем современности, значение которой, по прогнозам ВОЗ, будет расти в последующие годы. В работе проанализирован украинский фармацевтический рынок антигистаминных препаратов и определена их доступность для украинских пациентов в 2013-2014 годах по показателю адекватности платежеспособности и коэффициенту доступности. Выявлено, что на данный момент в Украине представлено 14 МНН АГС, на основании которых на рынке предлагается 164 ТН препаратов. Коэффициенты доступности показали, что в исследуемом периоде цены на АГС росли значительно быстрее, чем заработная плата украинцев. В этих условиях доступность АГС по показателю Са.s обеспечена широким ассортиментом отечественных генерических АГС с низкой ценой.

Ключевые слова: антигистаминные средства, ассортимент, доступность.

UDC 614.272:615.233

L. V. Yakovleva, A. V. Perederiy

THE AVAILABILITY OF ANTIHISTAMINES FOR UKRAINIAN PATIENTS IN 2013-2014

The problem of allergic diseases is an important medico-social problems, the value of which, according to who forecasts, will grow in subsequent years. This paper analyzes the Ukrainian pharmaceutical market antihistamines and determines their availability for Ukrainian patients in 2013-2014 on the adequacy of solvency and availability. It is revealed that at the moment in Ukraine are 14 INN AGS on the basis of which the market offers 164 TONS of drugs. The distance coefficients showed that in the studied period the prices of AGS have risen much faster than wages for the Ukrainians. In these circumstances the availability of the AGS according to the index of the Sa.s provided with a wide range of domestic generic AGS with low price.

Key words: antihistamines, selection, availability.

Адреса для листування:
м. Харків, вул. Блюхера, 4
Тел. (0572) 65-88-95
E-mail: feknfau@ukr.net

Надійшла до редакції:
22.06.2015 р.